

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Národný projekt
REŠTART- Príležitosť pre dlhodobo nezamestnaných
vrátiť sa na trh práce

Operačný program:	Ľudské zdroje
Žiadateľ:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Výška NFP:	15 617 477,27 EUR

Miesto realizácie projektu		
Štát	Región(NUTS II):	Vyšší územný celok (NUTS III):
SR	Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko	Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Prešovský kraj, Košický kraj

Stručný popis projektu
<p>Cieľom projektu je prostredníctvom poskytovania finančných príspevkov motivovať DNO – UoZ, ktorí sú bezprostredne pred zaradením do projektu v evidencii UoZ viac ako 24 mesiacov, k nájdeniu si zamestnania alebo k účasti na zapracovaní za účelom získania resp. prehľadovania praktických skúseností pre potreby trhu práce.</p> <p>Projekt je realizovaný prostredníctvom dvoch opatrení:</p> <p>Opatrenie 1 – V rámci opatrenia bude poskytovaný finančný príspevok aktívnym DNO - UoZ, ktorí si nájdu zamestnanie a budú vyradení z evidencie UoZ z dôvodu vzniku pracovného pomeru a preukázaného nástupu do zamestnania. Finančný príspevok sa bude poskytovať mesačne, počas obdobia minimálne 1 a maximálne 12 mesiacov, vo výške 126,14 Eur mesačne počas prvých 6 mesiacov, a následne 63,07€ mesačne ďalších 6 mesiacov.</p> <p>Opatrenie 2 – V rámci opatrenia bude poskytovaný finančný príspevok vo výške sumy životného minima pre DNO – UoZ na úhradu nevyhnutných výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavkov na cestovné z miesta jeho trvalého alebo prechodného pobytu do miesta vykonávania zapracovania u zamestnávateľa. Zapracovanie u zamestnávateľa sa vykonáva v rozsahu 20 hodín týždenne nepretržite najviac počas šiestich mesiacov. Na začiatku sa tiež poskytne jednorazový príspevok na úrazové poistenie vo výške max. 24€. Pre zamestnávateľa ktorý DNO – UoZ zapracuje, sa bude poskytovať finančný príspevok na úhradu nevyhnutných nákladov súvisiacich s vykonávaním zapracovania DNO, poskytovaný po dobu najviac 6 mesiacov, mesačne vo výške 7% z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje. Výška príspevku pre zamestnávateľa bude v priebehu implementácie projektu upravovaná v závislosti od priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje.</p> <p>Cieľová skupina pre projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znevýhodnený uchádzač o zamestnanie podľa § 8 ods. 1) písm. c) o službách zamestnanosti – DNO vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 24 po sebe nasledujúcich mesiacov (okrem DNO vo veku do 29 rokov, ktorým bola poskytnutá podpora prostredníctvom Záruky pre mladých t.j. títo mladí DN nemôžu byť do projektu zaradení). <p>Oprávnení užívateľa pre projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znevýhodnený uchádzač o zamestnanie podľa § 8 ods. 1) písm. c) o službách zamestnanosti – DNO vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 24 po sebe nasledujúcich mesiacov (okrem DNO vo veku do 29 rokov, ktorým bola poskytnutá podpora prostredníctvom Záruky pre mladých t.j. títo mladí DN nemôžu byť do projektu zaradení). - zamestnávateľ <p>Projekt bude realizovať Ústredie PSVR (ďalej „ústredie“) a 43 úradov v rámci západného, stredného a východného Slovenska</p>

Popis východiskovej situácie

Súčasná situácia na trhu práce je charakterizovaná vysokou mierou evidovanej nezamestnanosti a vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných občanov (DNO) – 49,73 %. Dlhodobá nezamestnanosť je jedným z najväznejších fenoménov na trhu práce a existuje takmer vo všetkých krajinách vrátane krajín a regiónov s nízkou mierou nezamestnanosti, ale je obzvlášť viditeľná na Slovensku. Nezamestnanosť a najmä dlhodobá (nad 12 mesiacov), má negatívny vplyv na psychiku ľudí, vedie k existenčnej frustrácii, sťažuje osvojovanie pracovných návykov a adaptáciu na svet práce v budúcnosti. Hrozí riziko, že ľudia úplne stratia kontakt s trhom práce. Dlhodobá nezamestnanosť bola Európskym parlamentom označená za hlavnú prekážku rastu. Je nevyhnutné dlhodobo nezamestnaných občanov významne a efektívne podporovať pri vstupe na trh práce, pretože v dôsledku neúspešnej snahy nájsť si zamestnanie títo občania strácajú motiváciu a prestávajú byť aktívni.

Z hľadiska miery nezamestnanosti SR sme zaznamenali pozitívny vývoj na trhu práce. Podľa štatistiky Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie“) bola v decembri 2016 miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni 8,76 %, čo v porovnaní s decembrom 2015 (10,63 %) znamená pokles o 1,87 p. b. Naďalej však pretrvávajú výrazné regionálne rozdiely ekonomického potenciálu v rámci jednotlivých samosprávnych krajov, ktoré majú za následok diferencovanú mieru nezamestnanosti a nedostatok pracovných príležitostí. V rámci oprávneného územia SR bez Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“) z hľadiska krajov, najvyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola v decembri 2016 v Prešovskom kraji 13,91 %, pričom najvyššia miera nezamestnanosti bola evidovaná v okrese Kežmarok – 20,53 %. Naopak najnižšia miera nezamestnanosti bola v rámci krajov evidovaná v Trnavskom kraji 4,41 % (okres Galanta, okres Piešťany – 3,29 %). Najvyššia miera evidovanej nezamestnanosti v rámci okresov je evidovaná v okrese Rimavská Sobota – 24,58 %, ktorý patrí do Banskobystrického kraja.

Stav UoZ dosiahol v decembri 2015 počet 334 379 osôb. V decembri 2016 klesol na 276 131 osôb, čo predstavuje pokles o 58 248 osôb. Z hľadiska štruktúry UoZ ku koncu decembra 2016 bolo v evidencii 239 426 znevýhodnených UoZ, z toho 14 596 bolo občanov mladších ako 26 rokov, 137 309 dlhodobo nezamestnaných občanov, 74 861 občanov starších ako 50 rokov veku a 84 838 UoZ s nižším vzdelaním ako stredné odborné vzdelanie. Z celkového počtu dlhodobo nezamestnaných občanov 137 309 osôb bolo 40 552 osôb evidovaných viac ako 12 až 24 mesiacov, 34 889 osôb evidovaných viac ako 24 až 48 mesiacov a 61 881 osôb evidovaných nad 48 mesiacov. Z hľadiska regiónov najvyšší počet dlhodobo nezamestnaných občanov bol v Prešovskom kraji spolu 36 516 UoZ, z toho najviac v okresoch Prešov 5 776 UoZ a Vranov nad Topľou 4 941 UoZ. Druhé najvyššie zastúpenie dlhodobo nezamestnaných občanov bolo v Košickom kraji, a to 32 169 UoZ, z toho najviac v okrese Košice a okolie 5 685 UoZ a v okrese Trebišov 6 623 UoZ.

U niektorých skupín UoZ, najmä DNO, je výrazným faktorom znižujúcim ich motiváciu hľadať a prijať zamestnanie zaťaženie exekúciou. Obavy pred exekučnými zrážkami zo mzdy zapríčiňujú neochotu týchto skupín vyhľadávať legálny výkon práce. Taktiež na druhej strane, povinnosť zamestnávateľov vykonávať exekučné zrážky zo mzdy prispievajú k vyššej administratívnej záťaži, ako aj k stigmatizácii potenciálneho zamestnanca podliehajúceho exekučným zrážkam ako k nespoľahlivému zamestnancovi. Situáciu skupín ľudí, ktorí sa ocitli v dlhovej pasci, riešia pripravované novely zákona o konkurze a reštrukturalizácii a Exekučného poriadku. Predmetné návrhy uľahčuje prístup k procesu oddĺženia a zjednodušuje podmienky tohto procesu a vo vzťahu k Exekučnému poriadku k úsporám výdavkov na súdnych exekútorov a trovy konania, t. j. budú si môcť nákladovo efektívnejšie vyrovnáť svoje záväzky.

Od začiatku roka 2015 sa v rámci zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov posilnilo opatrenie zamerané na dlhodobo nezamestnané alebo dlhodobo neaktívne osoby v systéme pomoci v hmotnej núdzi za účelom ich zamestnania sa prostredníctvom poskytovania osobitného príspevku (súbeh pomoci v hmotnej núdzi a mzdy). Prijemca pomoci v hmotnej núdzi, ktorý sa zamestná a jeho dohodnutý príjem je najmenej v rozsahu vo výške minimálnej mzdy zodpovedajúcej dohodnutému rozsahu týždenného pracovného času, najviac vo výške dvojnásobku minimálnej mzdy, môže počas dvanástich mesiacov poberať osobitný príspevok súbežne so mzdou (6 mesiacov v sume 126,14 Eur a 6 mesiacov v sume 63,07 Eur). Právna úprava nevyklučuje poberanie predmetného príspevku v situáciách, keď občan alebo celá domácnosť zostane naďalej v systéme pomoci v hmotnej núdzi. Uvedeným opatrením sa zvýšila motivácia osôb v hmotnej núdzi uplatniť sa a zotrvať na trhu práce, čoho dôsledkom je aj počet žiadateľov o osobitný príspevok. K 29. februáru 2016 sa osobitný príspevok poskytoval 8 846 príjemcom.

Napriek súčasným pozitívnym výsledkom v znižovaní celkovej miery nezamestnanosti v SR v posledných rokoch, v evidencii úradov práce, sociálnych. vecí a rodiny (ďalej aj len „úradov PSVR“) naďalej pretrvávajú vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných. Dôležitú úlohu v znižovaní ich počtu zohráva najmä individuálna práca s klientom, ako aj ich motivácia a podpora snahy nájsť si uplatnenie na trhu práce. V tejto súvislosti sa identifikovala možnosť, ako tomu pomôcť, a to je práve realizácia aktivít tohto projektu. Týmto sa reaguje, nad rámec doteraz uplatňovaných aktívnych opatrení na trhu práce (ďalej len „AOTP“) vhodných pre dlhodobo nezamestnaných, aj na plnenie Odporúčania Rady EÚ z 15. februára 2016 týkajúce sa integrácie dlhodobo nezamestnaných na trh práce.

Spôsob realizácie aktivít projektu

Hlavná aktivita - Poskytovanie finančných príspevkov

Opatrenia v hlavnej aktivite sú realizáciou AOTP podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“).

Opatrenie: Podpora aktívnych dlhodobo nezamestnaných osôb (DNO)

V rámci opatrenia ide o poskytovanie finančného príspevku aktívnym DNO - UoZ, ktorí si nájdu zamestnanie a budú vyradení z evidencie UoZ z dôvodu vzniku pracovného pomeru a preukázaného nástupu do zamestnania. Finančný príspevok sa bude poskytovať mesačne, počas obdobia minimálne 1 a maximálne 12 mesiacov, na základe uzatvorenej dohody medzi zamestnancom (predtým DNO – UoZ) a úradom PSVR. V prípade, ak bude pracovný pomer predčasne skončený vyplácanie príspevku sa zastaví.

Účelom príspevku pre zamestnanca (predtým DNO – UoZ), obdobne ako pri príspevku podľa §16 zákona 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je poskytnutie príspevku v súvislosti so zvýšením motivácie nájsť a udržať si zamestnanie a podieľať sa tak na svojej nepriaznivej sociálnej situácii vlastným pričinením.

Oprávneným žiadateľom o príspevok je zamestnanec, ktorý bol DNO - UoZ vedeným v evidencii UoZ viac ako 24 mesiacov a bol vyradený z evidencie UoZ z dôvodu vzniku pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu na základe § 36 ods. 1 písm. a) zákona o službách zamestnanosti, ak pracovný pomer je dohodnutý najmenej v rozsahu

polovice ustanoveného týždenného pracovného času, okrem pracovnoprávneho vzťahu založeného dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov).

Oprávnené výdavky:

Finančný príspevok, počas doby trvania pracovného pomeru, minimálne po dobu 1 a max. po dobu 12 mesiacov nasledovne:

- a) 126,14€ mesačne počas prvých 6 mesiacov,
- b) 63,07€ mesačne ďalších 6 mesiacov .

Finančný príspevok nebude poskytnutý tým UoZ, ktorým vznikne nárok na osobitný príspevok podľa § 16 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a tiež osobám vo veku do 29 rokov.

Opatrenie: Zapracovanie u zamestnávateľa za účelom získania a obnovy pracovných návykov

Zapracovanie u zamestnávateľa sa vykonáva v rozsahu 20 hodín týždenne nepretržite najviac počas šiestich mesiacov, bez možnosti predĺženia a opakovaného vykonávania počas jednej evidencie. Po skončení zapracovania vydá zamestnávateľ DNO potvrdenie o vykonaní zapracovania. Príspevok bude vyplácaný na základe dohody uzatvorenej medzi zamestnávateľom a úradom PSVR a na základe dohody uzatvorenej medzi DNO a úradom PSVR. V prípade, ak DNO nenastúpi k zamestnávateľovi na zapracovanie, bude vyradený z evidencie UOZ na základe § 36 odseku 5, písm. c) zákona o službách zamestnanosti pre nespoluprácu s úradom PSVR.

Účelom je poskytovanie paušálneho príspevku vo výške sumy životného minima poskytovaného plnoletej fyzickej osobe podľa osobitného predpisu na úhradu nevyhnutných výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavkov na cestovné z miesta jeho trvalého alebo prechodného pobytu do miesta vykonávania zapracovania u zamestnávateľa. Paušálny príspevok sa kráti o pomernú časť za každý deň neprítomnosti na mieste zapracovania na základe evidencie dochádzky.

Oprávneným žiadateľom o príspevok je DNO - UoZ vedeným v evidencii UoZ viac ako 24 mesiacov, a zamestnávateľ v zmysle § 3 zákona o službách zamestnanosti, okrem ADZ.

Oprávnené výdavky:

1) Finančný príspevok pre DNO vo výške aktuálnej sumy životného minima – 198,09 Eur pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu mesačne na úhradu nevyhnutných výdavkov na stravovanie, ubytovanie a výdavkov na cestovné z miesta jeho trvalého alebo prechodného pobytu do miesta vykonávania zapracovania u zamestnávateľa, najviac 6 mesiacov.

2) Finančný príspevok na úrazové poistenie pre DNO počas zapracovania u zamestnávateľa na základe uzatvorenej poisťovnej zmluvy, jednorázovo vo výške max. 24,00 Eur.

3) Finančný príspevok pre zamestnávateľa na úhradu nevyhnutných nákladov súvisiacich s vykonávaním zapracovania DNO, poskytovaný po dobu najviac 6 mesiacov, mesačne vo výške max. 7 % z celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrt'rok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, v prípade, ak bude mať zamestnávateľ o tento príspevok záujem. Finančný príspevok nebude poskytnutý ADZ.

Cieľom je aktivácia DNO a získanie, prehĺbovanie praktických skúseností pre potreby trhu práce. Príslušné úrady PSVR budú naďalej intenzívne pracovať s DNO, ktorí absolvujú zapracovanie u zamestnávateľa za účelom ich umiestnenia na trh práce.

Žiadosti bude posudzovať Výbor pre otázky zamestnanosti na základe splnenia podmienok stanovených zákonom o službách zamestnanosti a podľa kritérií medzi ktorými je aj kritérium regionálneho aspektu. Regionálny aspekt vychádza zo situácie na regionálnom trhu práce s prihliadnutím na priority politiky trhu práce ako aj ekonomické, sociálne, profesijné, vzdelanostné, kvalifikačné, odvetvové, vekové, demografické a iné podmienky.

Jeden DNO môže byť v rámci projektu zapojený len v jednom opatrení.

Finančný príspevok poskytnutý zamestnávateľovi bude poskytovaný v súlade s príslušnými platnými schémami štátnej pomoci - Schéma pomoci de minimis na podporu zamestnanosti „Schéma DM - 16/2014“ v platnom znení a Schéma pomoci de minimis na podporu zamestnanosti v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby „Schéma DM – 7/2015 v platnom znení“.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Realizáciou národného projektu sa očakáva zvýšenie aktivity DNO pri hľadaní si zamestnania, získanie alebo zlepšenie pracovných návykov a zručností DNO a ich následná integrácia na trh práce. Taktiež sa očakáva intenzívnejšia spolupráca úradov PSVR so zamestnávateľskými subjektmi pri zamestnávaní tejto cieľovej skupiny. Predpokladá sa, že do projektu sa počas obdobia jeho realizácie zapojí 11 800 DNO. Predmetný projekt prispeje k zníženiu nezamestnanosti dlhodobo nezamestnaných UoZ vo všetkých okresoch SR mimo BSK.

Projekt napomáha k dosiahnutiu výsledkov špecifického cieľa 3.1.1.

Cieľová skupina

- znevýhodnený uchádzač o zamestnanie podľa § 8 ods. 1) písm. c) o službách zamestnanosti – DNO vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 24 po sebe nasledujúcich mesiacov (okrem DNO vo veku do 29 rokov, ktorým bola poskytnutá podpora prostredníctvom Záruky pre mladých t.j. títo mladí DN nemôžu byť do projektu zaradení).

Opr. užívatelia pre projekt:

- znevýhodnený uchádzač o zamestnanie podľa § 8 ods. 1) písm. c) o službách zamestnanosti – DNO vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 24 po sebe nasledujúcich mesiacov (okrem DNO vo veku do 29 rokov, ktorým bola poskytnutá podpora prostredníctvom Záruky pre mladých t.j. títo mladí DN nemôžu byť do projektu zaradení).

- zamestnávateľ

Harmonogram realizácie aktivít			
Celková dĺžka realizácie aktivít projektu (v mesiacoch):		31	
Hlavné aktivity projektu	Typ aktivity	Začiatok realizácie aktivity	Koniec realizácie aktivity
Aktivita č.1 – Poskytovanie finančných príspevkov	Program podpory a pomoci účastníkom trhu práce zacielené na zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ZUoZ.	6/2017	12/2019
Podporné aktivity		6/2017	12/2019